KULTUR STYRELSEN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
0999 København C

Att.: DR Jura Politik Strategi

Radio- og tv-nævnet

28. maj 2013

Sagsnr: 2013-000583

Ulrike Clade Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.

ucc@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf.: 3373 3334

Klage over skjult reklame for McDonald's i nyhedsudsendelse sendt på DR1

Andrea Vergara har ved e-mail af 1. januar 2013 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet over skjult reklame for McDonald's i nyhedsudsendelsen sendt på DR1 den 31. december 2012 kl. 23:15 - 1. januar 2013 kl. 00:15.

Klager anfører, at der i nyhedsudsendelsen filmes i retning mod en stor reklamelystavle for McDonald's til venstre for rådhustårnet, hvor der kan læses *"I'm Lovin' It".* Det er klagers opfattelse, at den måde, tavlen blev filmet på, var unødvendig, idet tavlen ikke var en naturlig del af omgivelserne.

Beskrivelse

DR har som bilag til høringssvar af 28. januar 2013 fremsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med programmet sendt på DR1 den 31. december 2013 kl. 23:15- 1. januar 2013 kl. 00:15.

Nytårsudsendelsen har en varighed af i alt 1 time.

I udsendelsen vises på skift rådhusuret i København, Rådhuspladsen og himlen over Rådhuspladsen med nytårsfyrværkeri. Udsendelsen indeholder ingen tale.

I tre perioder på ca. 3-5 minutter ad gangen vises Rådhuspladsen fra siden. Den midterste del af pladsen er tom, og der ses mennesker rundt om en afspærring i siderne af pladsen. Kameraet er placeret således, at der ses en del af himlen med fyrværkeri hen over husene på den modsatte side af Rådhuspladsen. Samtidig ses tillige lysreklamer for Hotel Palace, City Container, Lycra Mobile samt én for McDonald's, der befinder sig på taget af en af de laveste bygninger ca. lige overfor kameraet i midten af billedet. På tavlen ses McDonald's logo og teksten *"I'm Lovin' It".*

Kameraet står i store dele af disse indstillinger helt stille. McDonald's-tavlens skrift blinker og fremtræder i tydelig kontrast mod den mørke nattehimmel. Der forekommer ikke zoom ind på lystavlen.

I udsendelsens forløb forekommer desuden andre kameraindstillinger, hvor der fokuseres tættere på de mennesker, der befinder sig på pladsen, raketter, der stiger op i himlen m.v. I den forbindelse kan der ses yderligere reklameskilte for bl.a. Burger King, Politiken, 7-Eleven og Ripley's Museum i baggrunden.

Også reklamen for McDonald's vises i enkelte tilfælde kortvarigt lidt tættere på, idet der dog ikke fokuseres på selve reklamen, men på nytårsraketter m.v., som de nævnte kameraindstillinger har til formål at vise.

Høringssvar

DR har i høringssvar af 28. februar 2013 anført, at DR ved gennemsyn af udsendelsen ikke har fundet eksempler på, at McDonald's uberettiget fremhæves på en måde, der kan kvalificeres som skjult reklame.

DR oplyser blandt andet, at lystavlen i udsendelsen kan ses i perioderne kl. 23:31–23:34, kl. 23:37–23:42 og kl. 23:57–00:02.

DR henviser til, at reklameskiltet for McDonald's vises som et blandt mange på Rådhuspladsen og at McDonald's-lystavlen på intet tidspunkt bliver vist eller fremhævet frem for de andre. McDonald's-lystavlen bliver hverken anprist eller positivt fremstillet og vises derfor på helt neutral vis blandt andre. DR understreger endvidere, at der ikke foreligger økonomiske aftaler mellem DR og McDonald's.

Det er DR's opfattelse, at lystavlen med McDonald's-reklamen bliver vist i en redaktionel berettiget sammenhæng, idet formålet med udsendelsen er at vise stemningen omkring og totalbilledet af Københavns Rådhusplads omkring nytårsskiftet. Det understreges endvidere, at DR ikke har haft intention om at reklamere for McDonald's.

På den baggrund er det DRs opfattelse, at der ikke sker en uberettiget fremhævelse af McDonald's og at udsendelsen dermed ikke indeholder skjult reklame i strid med reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1.

DR oplyser endvidere, at DR's fotografer den pågældende aften var placeret i tårnet i det lille slot ved Tivoli ud mod HC Andersens Boulevard. På grund af placeringen og tårnets udformning var det kun muligt at filme ud af ét vindue vendt mod Rådhuspladsen, hvorfor retningen var fastsat, og muligheden for at filme andre vinkler dermed stærkt begrænset.

Det oplyses derudover, at DR tidligere har filmet nytåret fra denne placering med samme resultat, men de senere år har man haft mulighed for at filme fra taget på DRs gamle studie på Rådhuspladsen og - da det blev nedlagt - fra Industriens Hus. Som følge af ombygningen af Industriens Hus kunne DI ikke give tilladelse til, at DR kunne filme nytåret 2012 fra bygningen. DR har indgået en aftale med DI om, at DR kan filme nytåret 2013 fra Industriens Hus, således at DR fremover igen vil have mulighed for at filme i flere retninger.

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde den 27. maj 2013 behandlet sagen og skal udtale:

Reklamer må ikke indgå i DR's programvirksomhed. Det fremgår af § 2 i bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 864 af 23. august 2012 (reklamebekendtgørelsen).

Det følger af § 72 i radio- og fjernsynsloven og § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, at reklamer klart skal kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, udgør skjult reklame.

Det fremgår af Radio- og tv-nævnets praksis på området, som er baseret på reglerne herom i artikel 1, litra j) i direktiv 2010/13/EU, at præsentationer i ord eller billeder af varer eller tjenesteydelser m.v. udgør skjult reklame, når denne fra medietjenesteudbyderen er ment som en reklame og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art. Eftersom det kan være svært at afgøre, hvorvidt en given henvisning m.v. er tilsigtet, anvender Nævnet i overensstemmelse med Kommissionens fortolkningsmeddelelse 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "fjernsyn uden grænser"[1], kriteriet "uberettiget fremhævelse". I den konkrete vurdering kan der således lægges vægt på, hvorvidt en fremhævelse af en vare eller tjenesteydelse m.v. er berettiget under hensyntagen til udsendelsens redaktionelle indhold.

Spørgsmålet er herefter, om der er sket en fremhævelse af McDonald's.

[1] Direktiv 89/552/EØF, som senere ændret ved direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester.

Lystavlen for McDonald's ses i tre perioder på flere minutter ad gangen, hvor skiltet er placeret nær midten af billedet. Tavlens skrift blinker og ses tydeligt imod den mørke nattehimmel bagved.

Radio- og tv-nævnet finder derfor, at der er sket en fremhævelse af McDonald's.

Spørgsmålet er imidlertid herefter, om denne fremhævelse af McDonald's går ud over, hvad der kan anses for at være redaktionelt berettiget og dermed har karakter af skjult reklame i strid med reglerne herom.

I de indstillinger, hvor tavlen kan ses, formidles der et samlet billede af Rådhuspladsen, der omfatter både de mennesker, der er forsamlet rundt om pladsen, bygningerne på den modsatte side af pladsen og himlen henover bygningerne samt rådhuset i højre side. Lystavlen er ligesom flere andre tilsvarende reklameskilte placeret oven på en bygning, hvor der henover ses fyrværkeri på himlen i nytårsnatten.

Radio- og tv-nævnet finder, at lystavlen i lighed med de øvrige reklameskilte m.v. i udsendelsen hører til den naturlige baggrund i de omgivelser, der skal vises i nærværende udsendelse. Der forekommer endvidere ikke zoom eller andre særskilte fremhævelser af McDonald's-lystavlen.

Radio- og tv-nævnet finder på denne baggrund, at visningen af McDonald's-lystavlen er redaktionelt berettiget i forhold til indslagets indhold og formål. Udsendelsen indeholder således ikke skjult reklame for McDonald's i strid med reglerne herom.

På baggrund af ovenstående har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Nyhedsudsendelsen sendt på DR1 den 31. december 2013 kl. 23:15- 1. januar 2013 kl. 00:15 indeholder ikke skjult reklame for McDonald's i strid med § 2, og § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

Mads Bryde Andersen
formand

/Ulrike Clade Christensen
nævnssekretær

Kopi sendt til:
Klager Andrea Vergara